

HILAS

STŘEDISKA ČESKÉ REFORMACE

**VELKÁ LHOTA
u Dačic**

10

2005

Vydává pro informaci svých členů
VERITAS
historická společnost pro aktualizaci
odkazu české reformace

Velkolhotecká kulturní sezóna 2005

Středisko české reformace v letošním roce nebývale ožilo především díky Velkolhotecké kulturní sezóně 2005 (VLKS), kterou uspořádal místní českobratrský sbor. Projekt podpořilo grantem i Ministerstvo kultury ČR. Hlavními organizátory seriálu koncertů především vážné hudby jsou manželé MgA. Jitka a Josef Čudlých. Tento pár spolu s několika dalšími nadšenci založil v létě 2005 občanské sdružení „Komorní sbor Velká Lhota“, jehož sbormistryní se stala vystudovaná dirigentka J. Čudlá. Repertoár tohoto pěveckého sboru zahrnuje renesanční madrigaly, duchovní hudbu stejného období i mladší, spirituály, lidové písně... Letošní program obsahoval dva jarní koncerty v květnu a čtyři koncerty v rámci kulturního léta. V koncertech se pokračovalo i v září při již pravidelném Festivalu řemesel a vyznání. Sezónu zakončí 10. prosince adventní koncert.

Společnost VERITAS má velkou radost z toho, že se díky koncertům do tzv. „horního“ kostela dostane větší množství lidí (bývá tam i přes 200 posluchačů), kteří jsou svědky velmi obohacujícího kulturního zážitku, umocněného mimořádným akustickým prostorem chrámu, ale mají také příležitost shlédnout výstavu o české reformaci v evropském kontextu. Tak v praxi dochází k tomu cíli, který si VERITAS dala už do svého názvu: k aktualizaci odkazu české reformace. [První fotografie zachycuje Komorní sbor při koncertě 21. 5. 2005; druhý snímek je z koncertu proběhlého 16. 7. 2005. Foto: R. David (2×)].

Dvě fotografie z 10. pracovního soustředění mladých historiků
(Foto: M. Jelínková – včetně další neoznačené fotografie v tomto čísle)

Zpráva o Konferenci evropských protestantských muzeí

Společnost VERITAS se podílí na mezinárodní úrovni na diskusích o směřování protestantského muzejnictví a představování protestantismu jako významného teologického, ale i obecně humanitního procesu v dějinách. Tento rok bylo zástupcům evropských protestantských muzeí představeno nově otevřené Muzeum reformace v Ženevě. Za společnost VERITAS byli ženevského setkání účastni ses. Jalušková, br. Teca a Vlasák.

Muzeum reformace v Ženevě nabídlo nový pohled na práci s informacemi, jež mají být předkládány veřejnosti. Zaznamenali jsme výrazný příklon ženevského muzea k mladším generacím ať již formou her nebo i projekcí. Děti a mládež mohli například pohybovat figurkami ve vitrínách a zároveň jim svůj program představily dvě nejvýznamnější osobnosti reformačního hnutí Jean Calvin a Martin Luther. Objevili se na zrcadlové obrazovce a přednesli divákům nejzákladnější teze a myšlenky reformace a zároveň pozvali k další prohlídce muzea. Za obzvláště zdařilou část expozice je možno považovat místnost, kde návštěvník zvolil hudební program a podle jeho přání se ozvala ta či ona z nejvýznamnějších písní reformace. Neméně zajímavou byla i prohlídka archeologické části muzea nacházející se pod Svatopetrskou katedrálou. Nutno ovšem podotknout, že rekonstrukce dřívějších stavů budov a okolí prezentovaná videoprojekcí už patří k běžné součásti archeologických expozic prvořadého významu nejen v zahraničí, ale i u nás (výstava Příběh Pražského hradu). Diskuse, jež shrnovala průběh celého dne i poznámky jednotlivých účastníků, byla nanejvýš přínosná: například ředitel Lutherova muzea ve Wittenbergu dr. Treu zformuloval svůj dojem z Muzea reformace v Ženevě takto: „Muzeum bylo lidské. Nebylo přísně vyučující, ale pokusilo se o nový přístup k divákům.“

V následujících dnech často zaznělo, zda muzeum protestantismu má nabízet i otázku etickou, zaměřenou k divákovi. Autoři ženevské expozice poznamenali, že idea výstavy byla konzultována s katechetickým odborem reformované církve v Ženevě. Jindy, například při návštěvě Zemského muzea v Reuchlingu, tamější ředitel na takto položenou otázku odpověděl, že vždy záleží především na jednotlivci, případně na vyučujícím, který muzeem své žáky provádí. Zemské muzeum v Reuchlingu vzniklo jako ozvěna teze, že skutečnosti každodenního života jsou velmi úzce propojeny s tzv. velkými dějinami – s událostmi, které mění mapy států, jejich zřízení i společenské klima. Toto úzké propojení dějin každodennosti a dějin společenství (státu) ukazuje na opravdové příčiny dějinných zvrátů a proměn, v co nejširším prostoru. Nutno podotknout, že takové muzeum na našem území chybí a nezbývá než doufat, že se jím stane Evangelický toleranční areál ve Velké Lhotě u Dačic.

Je ovšem mylné domnívat se, že čas strávený na ženevské konferenci byl naplněn pouze návštěvami různých muzeí a diskusemi. Organizátoři konference mysleli i na duchovní stránku, a proto se účastníci setkali s představiteli Světové rady církví a Světového reformovaného svazu. Sobotní večer byl prodchnut rozjímáním v románském kostele v Premontier, kde jsme se účastnili zpěvu gregoriánského chorálu a pobožnosti podle starofrancouzské liturgie. Setkání bylo zakončeno bohoslužbami ve Svatopetrské katedrále.

Zprávu sepsal Richard F. Vlasák ■

Tato zpráva byla přednesena na valné hromadě VERITAS 28. 5. 2005.

Zpráva z valné hromady konané 28. května 2005 v Praze

Valná hromada se v letošním roce sešla ve sborovém domě ČCE v Praze na Smíchově, letos v počtu 18 z celkem 77 členů. Byla zahájena, tak jako obvykle, společným zpěvem (tentokrát nejstarší bratrské písně „Radujme se vždy společně“). Přítomné přivítala moderátorka VERITAS ses. Melmuková. Minutou ticha byla uctěna památka zasloužilých zakládajících členů VERITAS br. Sakaře a br. Řičaře, kteří zesnuli v loňském roce. Následně byl schválen program jednání valné hromady.

V úvodní zprávě o činnosti společnosti VERITAS za uplynulé období zmínil br. jednatel Soukup pohyb členstva, změny ve výboru i nové již od počátku roku 2005 platné znění stanov VERITAS. Zhodnotil krátce proběhlé akce, o nichž informovala periodika společnosti VERITAS. Upozornil i na náročnou práci na tvorbě Edic tolerančních přihlášek a podíl některých členů VERITAS na činnosti Kruhu českých duchovních tradic, jejichž dohodnuté pohledy na české duchovní tradice společnost VERITAS souhrnně publikuje na svých webových stránkách. Na závěr vyzdvihl spolupráci VERITAS s občanskými sdruženími Herodotos a Exulant.

Následovala pokladní a účetní zpráva za rok 2004, kterou přednesla ses. Kafková. Roční obrát dosáhl 57 000 Kč ve výdajích a 61 000 Kč v příjmech. Do roku 2004 VERITAS vstupovala se 17 000 Kč a zbytkem dluhu z minulých let ve výši 10 000 Kč. Od konce roku 2004 již je VERITAS zcela oddlužena a v pokladně ještě zbývalo k 1. lednu 2005 cca 5 000 Kč. Za revizory hospodaření potom promluvil br. Herynk. Při své kontrole účetnictví za rok 2004 komise neshledala žádné závady.

Po zprávě z Konference evropských protestantských muzeí (otištěna na jiném místě tohoto čísla Hlasu) přišla na řadu zpráva o zasedání Komise Ekumenické rady církví ČR pro studium rekatolizace, následovaná rozsáhlou diskusí (zpráva byla zařazena již do jarního čísla Informačního bulletinu). (Na začátku června náhle zemřel sekretář této komise, Švýcar, původem ovšem potomek českých emigrantů, dr. Daniel Neval. Tím byla práce komise poněkud ochromena. Není ještě jisté, kdo zaujme jeho pozici ve vedení další práce komise, která by měla pokračovat na podzim.) V diskusi k tomuto bodu ještě zazněly kritické hlasy na nízkou úroveň obhajoby M. Jana Husa, které se v pořadu České televize „Největší Čech“ zhostil římskokatolický kněz Tomáš Halík. (Dvě reakce členů byly pak zformulovány písemně a výbor je zaslal do České televize.) Další dvě zprávy (o valné hromadě o. s. Evangnet a o webových stránkách VERITAS) přednesl opět br. jednatel. Dále se přítomní dozvěděli o dvou akcích, které uspořádala Společnost Edvarda Beneše (zpráva se nachází na jiném místě tohoto čísla Hlasu).

Po rozhovoru byly zpráva o činnosti, pokladní a účetní zpráva a revizní zpráva schváleny. Po přestávce na občerstvení začala přednáška ses. moderátorky na téma: „Křesťanská Evropa, nebo křesťané v Evropě?“, po níž ještě proběhla diskuse. Valnou hromadu uzavřel opět sborový zpěv písně „Mocný Bože při Kristovu“.

Křesťanská Evropa, nebo křesťané v Evropě?

■ doc. PhDr. Eva Melmuková

Pojem „křesťanská Evropa“ bývá poměrně často používán, jeho chápání však naprosto není jednoznačné. Zpravidla se jím míní Evropa, jejíž hlavní ideovou řídicí složkou byla křesťanská církev v některé ze svých institucionalizovaných podob (především římsko- a řeckokatolická, ale i velké protestantské církve 16. století – luterská a reformovaná, případně ve východní Evropě církev pravoslavná). Takto chápaná „křesťanská Evropa“ bývá někdy nostalgickou vzpomínkou spojenou s touhou navázat na přerušovaný vývoj i do budoucnosti.

Kdy zmíněný vývoj započal? Jeho základy sahají až do končícího starověku, do posledních období dějin římské říše. Tehdy dochází k významnému dělení, které ovlivnilo na staletí další existenci právě „křesťanské Evropy“. Oblast dávné říše východořímské má svůj svébytný charakter od dob založení Konstantinopole (Cařihradu) ve 4. století až do jeho dobytí Turky, tehdy již jako hlavního města nástupnické byzantské říše roku 1453. Východoevropská pravoslavná církev, v níž spojení církevní a státní instituce se tehdy vždycky projevovalo v některé z variant césaropapismu, se potom přesunula do dalšího střediska („třetího Říma“) – do Moskvy.

Vývoj v západní a střední Evropě, jímž se budeme v naší souvislosti zabývat především, byl poněkud odlišný. Západořímská říše nevydržela v 5. století nápor germánských kmenů, její oficiální státní podoba zanikla a na strukturu říše po jejím rozpadu organicky navázala církevní instituce – středověká církev. Ve vhodné chvíli, kdy se stabilizovala i nově vytvářená státní struktura v říši franské, došlo ke koexistenci, případně zvláštnímu propojení obou institucí. Rok 800 – korunován Karel Veliký – je datem oficiálního vzniku „křesťanské Evropy“. Jde o jiný model než na východě kontinentu. Není tu vzájemné prorůstání zmíněných institucí, ale spíše vzájemná podpora, provázaná však často snahou o hegemonii jedné nebo druhé z nich. Papež korunuje císaře, císař ochraňuje papeže. Každý z nich však žárlivě střeží míru své autority, což se nejzřetelněji projevuje v dlouhodobých bojích o investituru.

Vrchol moci církevní instituce je spojen se jménem papeže Inocence III., za jehož vlády se konal IV. lateránský koncil v roce 1215. Papež, který byl přesvědčen, že je sice menší než Bůh, ale větší než ostatní lidé, stal se v tomto duchu nejvyšším vládcem Evropy. Domníval se, že rozhoduje nejen o všech záležitostech pozemského života, ale i o tom, co u člověka pozemský život může překračovat. Doba byla k takovému sebevědomí velmi vhodná. Zatímco v době Karla Velikého křesťanská instituce ještě neměla pod svou kontrolou rozsáhlá území dnešní střední a severní Evropy, především Skandinávií, většinou plošně „misie“ („pokřesťanštění“ velmožů a ovšem i všech, kdo na nich záviseli) do doby Inocence III. již vykonaly své. Evropa byla „křesťanská“ – jiná totiž být nesměla (s výjimkou trpěných židů a případně ojedinělých muslimských obchodníků apod.).

V téže době však začíná i zřetelná a organizovaná opozice – „kacířská“ hnutí. Lidé, kteří se orientovali na křesťanství čerpající své podněty z Bible a odmítali zprostředkovatelskou úlohu církevní instituce mezi Bohem a člověkem, se tímto svým postojem vyřazovali nejen z církve jako ideové instituce, ale ze společnosti vůbec, a to se všemi následky; byli postaveni mimo zákon. I přes všechna ohrožení „kacířská“ hnutí mohutněla (valdenští, lollardi, husité), až v 16. století došlo ke vzniku dvou nakonec legálně uznaných větví tzv. světové reformace. „Křesťanská Evropa“ se rozděluje mezi římské, resp. řecké katolíky a protestanty (luterány a reformované). Vzniká Protestantská unie a Katolická liga, dvě velká mezinárodní vojensko-politická seskupení. Po třicetileté válce dochází vestfálským mírem v roce 1648 k prvnímu zásadnímu rozdělení západní a střední Evropy: hranice probíhala po severních hranicích Čech a Moravy. V českých zemích, které první v Evropě probíjávaly zásadu náboženské tolerance, nastává prudký zvrat a půldruhého

století trvajících výhradní nadvláda jediné římskokatolické státní církve. Konec tohoto období spadá už do souvislosti ústupu plošně definované „křesťanské Evropy“. Nastupující osvícenství (velmi často nevráživě odmítané tehdejšími i současnými sympatizanty „křesťanské Evropy“) se svou orientací na významnou úlohu lidského rozumu vytvořilo nové paradigma. Symbolem tohoto vývoje může být zánik římského císařství v roce 1804. Od té doby je do jisté míry zastupováno císařství rakouské, které se proto stávalo (a někdy i stává) symbolem existence, zániku (a případně obnovení!?) „křesťanské Evropy“.

V 19. století se stále zřetelněji proklamují i profilují národní státy. Národnostní sebeuvědomění začíná suplovat univerzální jednotu kontinentu reprezentovanou křesťanskými institucemi. Naopak, národnostní charakter se začíná výrazně mísit s určitou církevní tradicí (například římskokatolickou: dnešní Polsko, Rakousko, Chorvatsko); luterskou: státy severního Německa, Skandinávie; reformovanou: Skotsko, Nizozemí, severní Porýní, některé kantony ve Švýcarsku). Tento vývoj není ještě ukončen; v nově utvářených národních a národnostních celcích hraje tradice určitého církevního způsobu poměrně významnou úlohu.

Docházíme k závěrečné otázce: oč jde v této souvislosti dnes? Co by znamenalo obnovení „křesťanské Evropy“? Především všudypřítomnost tradičního konservatismu, který si vytýčil cíl řídit společnost, třeba obměněnými a modernizovanými prostředky. Církevní instituce „křesťanské Evropy“ však počítají se svým stálým podílem na vládě, ať přímým či nepřímým, vždy však zcela konkrétním. Příkladem nad jiné výmluvným jakým může být naplňována představa „křesťanské Evropy“ může být pohřeb Jana Pavla II. a volba Benedikta XVI. za oficiální přítomnosti nejen evropských státníků. Centrem „křesťanské Evropy“ (a světa) je malý, ale celý svět zahrnující stát.

Křesťané v Evropě naproti tomu žijí ve zcela sekularizovaném prostředí, promíseném, často i náboženskými náhražkami. Tvoří hloučky prostupující celek, z vnitřní potřeby zápasí na různých místech o lidskou důstojnost, skutečný pokoj a růst. Navazují na křesťany přítomné ve všech obdobích dějin, kteří nebyli jako představitelé církve oficiálně spojeni s žádnou mocenskou strukturou. ■

Vzpomínkové shromáždění na Staroměstském náměstí v Praze 21. 6. 2005

Vzpomínkové shromáždění

21. června se pod záštitou předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Lubomíra Zaorálka a primátora hlavního města Prahy Pavla Béma konalo vzpomínkové shromáždění k uctění památky 27 představitelů českého stavovského odboje, popravených 21. června 1621 na Staroměstském náměstí.

Na shromáždění promluvil v kostele sv. Mikuláše náměstek primátora hlavního města Prahy p. Ing. Chuděra a p. prof. dr. Josef Petrář, CSc., autor knihy „Staroměstská exekuce“, která vyšla v novém, čtvrtém vydání. Autor uložil do této knihy výsledky svého bádání o události povstání a jednotlivých postavách. V přednášce se věnoval zejména hodnocení mučedníků a politiků stavovského povstání v jejich „druhém životě“, jako mučedníků pro víru, dále pak pod vlivem nacionální ideje jako tragických hrdinů, posléze v Československé republice byly oběti staroměstské exekuce zařazeny do tradic boje o českou státnost.

V rámci těchto tradic promluvil na Staroměstském náměstí u desky popravených předseda sněmovny Lubomír Zaorálek.

V paměti národa zůstávají představitelé odboje stavů symbolem obnovy české státnosti a suverenity. Pro křesťany však jejich odkaz má ještě hlubší dosah. Křesťané všech konfesí v našem věku přijali zásadu svobody svědomí ve věcech víry a přesvědčení jako vzácný statek demokratické společnosti, jak o ni usiloval T. G. Masaryk, který se k památce popravených hlásil. Se vzpomínkovou slavností byl spojen koncert z díla A. Dvořáka, G. F. Händela a J. S. Bacha.

Shromáždění pořádaly: Kostnická jednota, Společnost Veritas, CČSH v Praze, Masarykova společnost, Společnost E. Beneše a další.

(redakce) ■

(Převzato: Evangelický týdeník Kostnické jiskry 90, 2005, č. 26–27, s. 1.)

10. pracovní soustředění mladých historiků 15. – 22. 7. 2005

Zpráva o X. pracovním soustředění mladých historiků ve Velké Lhotě u Dačic

V pořadí již desáté pracovní soustředění mladých historiků se letos konalo ve dnech 15. až 22. července, jako již tradičně opět ve Středisku české reformace Velké Lhotě u Dačic. I když tu již z předchozích let byla určitá zkušenost s mezinárodní spoluprací (v posledních letech dokonce pravidelná účast ze Slovenska), letos vlastně poprvé se řady účastníků rozšířily o početnější skupinu z jiné evropské země – Spolkové republiky Německo. Ze saského Rochlitz do malebné vísy na Českomoravské vrchovině zavítala desetičlenná skupina německých studentů gymnázia v doprovodu své profesorky. Nové bylo tento rok také to, že poprvé bylo na soustředění používáno technické zařízení pro simultánní tlumočení.

Ústřední téma soustředění bylo předem zvoleno právě s ohledem na toto mezinárodní složení účastníků. Byly jím „Česko-německé vztahy v Čechách a na Moravě v době toleranční (1781–1784)“. Zpracování tématu probíhalo ve dvou stupních. Účastníci, rozdělení do tří pracovních týmů (v nich dohromady spolupracovali Češi s Němci), získali během prvních tří dnů určitý rozhled v oblasti česko-německých vztahů v českých dějinách až do konce 18. století. Náznornou formou jim byly přiblíženy i dějinné souvislosti fenoménu české reformace – v sobotu totiž navštívili expozici „Česká reformace v evropském kontextu“ v Památníku české reformace v tzv. horním kostele. V pondělí po krátkém shrnutí toleranční

doby si týmy vylosovaly oblast, již se po zbytek pobytu detailně zabývaly. Byla to dvojice tolerančních evangelických sborů, z nichž jeden byl německy mluvící a druhý tvořený naopak česky mluvícími evangelíky. Jeden tým se zabýval česko-německými vztahy tolerančních sborů ve Ctiněvsi (pod Řípem) s německými souvěrci z Habřiny/Haber (u Úštěku), druhý studoval totéž mezi Hodslavicemi a Suchdolem nad Odrou (na severní Moravě) a poslední tým si vylosoval spolupráci česky a německy mluvící části tolerančního sboru v Horní Čermné (v Orlických horách). Z tohoto sboru se pak vyčlenil jeho filiální německý sbor v Čeňkovicích. Ve zbytku týdne mladí historikové procházeli historické prameny z toleranční doby, luštili stará písmena, kterými byly dokumenty napsány, a s pomocí literatury se snažili odpovědět na celou řadu otázek, aby konečně v závěru ve čtvrtek dospěli k tomu, jaké byly česko-německé vztahy v jejich vylosované oblasti. Shrnutí jejich práce přiblíží v brzké době vydaný dvojjazyčný sborníček z celého soustředění.

Mladí historikové ale celý den neleželi jen v knihách a starých foliantech. Jedno odpoledne se vypravili do tří blízkých obcí, kde se podle návodu pokusili provést rekonstrukci vzhledu vylosované obce v toleranční době. Vyzkoušeli si tak i praktický historický terénní výzkum.

Němečtí účastníci jeden z večerů na soustředění připravili určité představení své školy – Gymnázia Jana Mathesia v Rochlitz. Nezapomenuli ani na loňskou premiéru historického dramatu o rochlitzkém rodákovi, který dal jejich škole jméno. Byl to Lutherův žák, německý reformátor českých zemí, působící v 16. století na české straně Krušných hor v německy mluvícím Jáchymově. Ukázkou ze hry, která byla uvedena u příležitosti 500. výročí od narození Jana Mathesia, dokonce hlavní protagonisté sehráli v dobových kostýmech přímo na soustředění. Další večer pak mohli všichni účastníci shlédnout zkrácený videozáznam z premiéry s českým komentářem.

Celodenní výlet byl i tentokrát vybrán v souvislosti s ústředním tématem. Po časném ranním vstávání a několika přestupech mezi autobusy se mladí historikové svezli několik stanic i určitou lokální atrakcí Jindřichohradecka – úzkokolejnou dráhou. Na své pěší vycházce v délce 18 km si nejprve prohlédli poutní kostel v obci Klášter, kde si před tolerančním patentem tajně německy i česky mluvící evangelíci přímo při poutích předávali své nekatolické duchovní. Velmi zajímavá byla zejména krypta. Po několika kilometrech putování za vytrvalého deště dorazila skupina výletníků na zříceninu hradu Landštejn. V jeho hladomorně byli vězněni v polovině 14. století pochycení německy mluvící valdenští z širokého okolí. Další zastávkou bylo archeologické naleziště zaniklé středověké německé vsi Pfaffenschlag a také jedna malá pohraniční pevnůstka z doby před druhou světovou válkou. Výlet završila prohlídka bývalé modlitebny německých luteránů ve Slavonicích, jejíž fresková výzdoba s motivy z Apokalypsy pochází ze 16. století.

Dvakrát během týdne připravili vedoucí pro mladé historiky i oblíbenou soutěž „neznámý známý“. Pracovní týmy měly z různých náznaků z životopisu a díla uhodnout totožnost dvou historických osobností, jimiž byli Jan Amos Komenský a Mikuláš Ludvík hrabě Zinzendorf.

Program týdenního soustředění nebyl jen ryze dějepisný. Odpoledne bývala vyhrazena koupání, procházkám nebo i různým hrám. Ani kultura nezůstala opomenuta – účastníci měli možnost vyslechnout v sobotu večer koncert barokní hudby v horním kostele v podání trubky a památkově chráněných unikátních varhan. Pro věřící byl navíc vyhrazen čas na nedělní bohoslužby i pravidelné ranní a večerní pobožnosti.

Soustředění finančně podpořilo svým příspěvkem Ministerstvo kultury České republiky, Česko-německý fond budoucnosti a také Společnost Jana Mathesia (součást sudetoněmeckého hnutí sdružující evangelické křesťany).

Nutno dále přiznat, že by soustředění neprobíhalo tak hladce bez ochotné pomoci týmů při pravidelném úklidu budovy, škrábání brambor, pomoci kuchařkám atd. Stejně tak není možné opomenout úsilí, kterým se na průběhu soustředění s nadšením a skoro na profesionální úrovni podíleli, kromě všech dalších z týmu vedoucích, zejména kuchařky a tlumočníci.

Za vedoucí sepsal Miroslav Soukup ■

Dvě reakce na proběhlé soustředění z pera účastníků

Pravda – to bylo první české slovo, které jsem se ve svém životě naučila. Pravda byla také tím, co sedm českých a deset německých studentů chtělo nalézt: Pozadí a události z toleranční doby.

Nevěděli jsme přesně dopředu, co na nás čeká, ani neznali pracovní metody, ani jsme neměli podrobnější informace k tomuto tématu předem, tím ale vzrostla naše zvědavost, a tak jsme 15. července vyjeli do Velké Lhoty. První dny posloužily pro základní seznámení českých a německých účastníků. Za přispění referátů k známým osobnostem a historickým událostem byl vytvořen společný základ pro další zkoumání. Byli jsme nyní rozděleni do skupin sestavených ze studentů z obou zemí, abychom společně luštili historické texty a protokoly. To bylo možné jen ve spolupráci, i když komunikace – kvůli chybějící znalosti češtiny z naší strany – byla často možná jen v angličtině. Zjistili jsme, jak žili lidé, kteří často museli chodit nepohodlnými cestami, o uchování jejich víry, a také, jak se německé a české obce často vzájemně podporovaly.

K tomu jsme se také mnoho naučili; studium pramenů nás bavilo právě tak jako společné večery. Výlety k rybníku, do historických míst a jeden táborák ulehčily práci a umožnily nám se mezi prací uvolnit.

Jenom byla škoda, že ty prameny byly sice německy, ale sepsány starým písmem, proto jsme mohli zadané úkoly vyřešit jen s pomocí jednoho experta.

Toto setkání mělo být jakýmsi zahájením pro další česko-německé semináře v budoucnu. Velké díky organizátorům, sponzorům a přednášejícím, že přispěli ke zdaru tohoto podniku!

Henrike Koesterová,
německá účastnice a studentka gymnázia Jana Mathesia v Rochlitz
(překlad z němčiny) ■

O tomto táboře jsem se doslechla od známých, a přestože na tábory vůbec nejezdím, zaujalo mně to natolik, že jsem se rozhodla přece jen udělat výjimku. Na mém rozhodnutí mělo podíl zajímavé téma – českoněmecké vztahy v době toleranční, stejně i to, že tábor měl být tento rok dvojjazyčný.

Sice jsem byla dost nervózní ze setkání s tolika novými lidmi, ale naštěstí mé obavy se ani v nejmenším nepotvrdily. Ba právě naopak, ostatní účastníci i vedoucí mi přišli naprosto v pohodě a s holkama jsme si brzy našly natolik společnou řeč, že jsme si dokázaly povídat skoro až do rána. Účastníci z Německa přijeli až později večer společným autobusem, a protože jich bylo více než nás domácích a navíc se všichni navzájem znali, bylo docela těžké s nimi navázat kontakt. Díky úvodní seznamovací hře jsme si navzájem zapamatovali jména, a i když naše němčina měla k dokonalosti daleko, zase tolik velká komunikační bariéra, které jsem se obávala, nevznikla.

Dalším příjemným překvapením bylo, že jsem se ani chvíli nenudila, dokonce i knížka, kterou jsem si přibalila s sebou, zůstala neotevřená (doma mi to ani nevěřili). Program mi

připadal nejen zajímavý, ale i různorodý a vyvážený. Jediné, co mi trochu vadilo, byl na mně trochu ranní budíček, ale i přesto, že si obvykle ráda spím, skoro mi spánek nechyběl. Dělo se toho příliš na to, abych si něco nechala ujít...

Je ve mně tolik dojmů a stalo se toho za ten jediný týden tolik, že to prostě nejde vše popsat. Nejvíce nových zážitků mi ale přinesla práce ve skupinách, protože nám dala pocítit, jak těžká, ale i nesmírně zajímavá musí být práce skutečných historiků. Rozdělení do skupin proběhlo hned první večer, ale samotná práce na tématech začala až za dva dny. Mezitím dostali němečtí účastníci šanci, aby se trochu zorientovali v kontextu doby i v českých dějinách vůbec. V tom jim pomohly přednášky a prohlídka výstavy v jednom ze dvou místních kostelů, která se věnovala dějinám reformace.

Na začátek jsme si pro každou skupinu vylosovali dvě vesnice, českou a německou, jejichž historií a vzájemnými vztahy v době toleranční jsme se měli zabývat. Práce byla rozdělena do tří částí: práce s dobovými materiály, terénní výzkum a vyhledávání informací s pomocí literatury s následným představením výsledků ostatním skupinám. Těžko říci, co se mi líbilo nejvíce. Nedá se to porovnávat, ale suverénně nejtěžší byla část první. Někdy to opravdu bylo víc o hádání, co by to mohlo být za písmenko, než o luštění. Navíc často jsme měli na to jiný názor, ale vždycky jsme se nakonec dohodli.

Výsledkem pak bylo, že jsem se na celou tehdejší situaci podívala jakoby mnohem blíže, tak nějak osobněji, úplně jinak, než kdybych věděla jen nějaká suchá fakta. Přispěly k tomu i výborné přednášky, které probíhaly po celou dobu tábora. A pak především závěrečné představení výsledků, díky kterému jsem mohla porovnat společné a odlišné ve vývoji těchto obcí i co bylo toho příčinou, a utvořila si celkovou představu.

Samozřejmě se za tu dobu konalo i mnoho dalšího, například koupání, noční bojovka, celodenní výlet na hrad Landštejn, několik her, ve kterých jsme měli podle popisu poznávat slavné osobnosti... Vše ani nejde vyjmenovat, abych tento text neroztáhla do neúnosných rozměrů. Došlo i na táborák a závěrečné fotografování, které jsem ale já a několik dalších lidí bohužel nestihla. Zvláště musím zmínit promítání záznamu představení „Johannes Mathesius“, které připravilo gymnázium, ze kterého pocházeli naši němečtí spoluúčastníci. Nechyběla ani ukázka jedné scény, protože představitel hlavního hrdiny a také představitelka jeho manželky byli mezi námi. Představení to bylo skutečně zdařilé, s velkým počtem osob a velmi hezkými dekoracemi i kostýmy. Mnohému jsme sice neporozuměli, ale vždy před každým dějstvím nám pověděli, co se bude odehrávat. Tak jsme všechno docela i pochopili.

Na závěr bych chtěla poděkovat všem, kteří se podíleli na chodu a přípravě tábora, všem přednášejícím i všem účastníkům za vynikající atmosféru a výborné nápady! Těším se na další ročník a vřele mohu doporučit všem, aby přijeli a zkusili si to všechno na vlastní kůži. Protože jak si to po sobě teď čtu, příliš se mi celkovou náladu vystihnout nepodařilo. To se zkrátka musí zažít...

Alena Rezvukhina ■

Poznámka: Přednášky ze soustředění, výstupy z práce mladých historiků a další fotografie přinese malý česko-německý sborník ze soustředění, který právě připravujeme.

Zprávy ze zasedání výboru VERITAS 28. května a 16.–20. července 2005

- Podle instrukce výrobce jsme zvýšili prodejní cenu turistické známky ve Středisku české reformace ve Velké Lhotě u Dačic na 25 Kč za kus.
- Během jara se podařilo prodat 25 ks tištěných verzí druhého vydání Edice tolerančních přihlášek kraje Tábor. (Mezi odběrateli byla řada státních archivů nejen z Táborska). V současné době se podle možností dokončuje celkem rozsáhlý kraj Mladá Boleslav, který bude následován druhým vydáním méně rozsáhlé edice pro Města pražská.
- Bratr jednatel oslovil všechny členy společnosti s prosbou o aktualizaci jejich osobních údajů v kartotéce VERITAS. (Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů ukládá občanským sdružením vést o členech jen pravdivé a přesné údaje.) Asi třetina členů reagovala zasláním svých upřesněných kontaktních údajů.
- V časopise Mosty (periodiku pro česko-slovenskou vzájemnost) vyšel v 11. čísle komentář k probíhající televizní soutěži Největší Čech, jehož autorkou byla Emília Palagy. Vyjádřila se v něm o Janu Žižkovi jako o „vrahu, vyvrheli a sadistovi“. Podle usnesení výboru na článek reagovala ses. Havlíčková, její dopis požadující rozhodný distanc periodika od podobných nepodložených tvrzení s návrhem na uveřejnění kvalifikovaného rozboru osobnosti a přínosu Jana Žižky například od prof. Šmahela, byl nakonec v Mostech otištěn.
- Jeden ze zakládajících členů VERITAS br. Josef Filip z Knínic u Boskovic se ve svých 94 letech rozhodl pro výstup ze společnosti a daroval VERITAS finanční částku. Výbor mu zaslal děkovní dopis na rozloučenou. Během léta se řady členů rozšířily o několik nových osob, počet členů proto vystoupil až na současných 79.

Dvě vzpomínkové akce Společnosti Edvarda Beneše

Společnost E. Beneše (SEB) ve spolupráci s Poslaneckou sněmovnou parlamentu ČR a občanskými sdruženími mimo jiné i společností VERITAS uspořádala dne 16/5/2005 vzpomínkovou akci, která měla připomenout osobnost druhého prezidenta Republiky československé (RČS). 16/5/1945 přijel do osvobozené Prahy prezident republiky po dlouhém exilu, během něhož se mu za podpory našich vojáků na západní i východní frontě podařilo osvobodit RČS od nacistické okupace, do níž zemi neprozíravým přístupem uvedly také částečně vlády Spojeného království a Francouzské republiky neschopné v osudný rok 1938 zasáhnout proti nepříteli svobody, demokracie a mravních ideálů Adolfu Hitlerovi a jeho spřáteleným obyvatelům na území naší republiky.

Tato fakta je myslím stále nutné připomínat, jako na ně nezapomíná SEB, což mimo jiné dokázala tím, že spolu se Svazem zahraničních letců a Českým svazem bojovníků za svobodu nechala instalovat sochu Edvarda Beneše na Loretánské náměstí v Praze. Odhalení sochy se zúčastnili předseda vlády Jiří Paroubek, předseda PS PČR Lubomír Zaorálek, představitelé Senátu PČR a vlády ČR.

Svou přítomností akci poctili zástupci II. a III. odboje, pro něž osobnost Edvarda Beneše představovala ztělesnění ideálů tzv. první republiky, pro něž padli jejich kamarádi a k nimž se nezapomněli hlásit i přes tuhou perzekuci, jíž se jim dostalo za komunistické nadvlády.

Před odhalením zazněly verše Jaroslava Seiferta věnované básníkem Edvardu Benešovi po návratu do osvobozené vlasti. Verše přečetla dcera J. Seiferta pí Mgr. Seifertová. Své projevy připojili p. Lubomír Zaorálek a pan předseda vlády, zástupci odbojových organizací a zahraničních letců. Programem provázela prof. PhDr. Věra Olivová,

DrSc. předsedkyně Společnosti E. Beneše. Za zvuků slavnostní fanfáry byla socha ak. sochaře Dvořáka do padesátých let umístěná v pantheonu Národního muzea odhalena. Ceremoniál zakončila slovenská a česká hymna. Proti soše prezidenta budovatele byla manželkou současného prezidenta pí L. Klausovou zároveň odhalena deska připomínající choť Edvarda Beneše Hanu.

Dne 28/5 byl otevřen památník E. Beneše v Sezimově Ústí. Za společnost VERITAS a jako člen SEB se akce zúčastnil autor této zprávy Richard Vlasák. ■

Internetové stránky VERITAS v létě 2005

Počet návštěvníků na webových stránkách VERITAS během letních měsíců klesl z průměrných cca 650 za měsíc na 350. (Dubnové maximum 912 za měsíc zatím nebylo překonáno.) V září už se ale po skončení okurkové sezóny počet čtenářů (měřeno dle IP adresy) opět zvýšil na 500, což je přibližně 16 denně. 16. července 2005 počítadlo na stránkách zaznamenalo čtyřtisíciho návštěvníka od počátku měření na konci května 2002. V současné době toto počítadlo již ukazuje více než 4 400 návštěv. Když už nic jiného, tento strmý nárůst jasně poukazuje na úspěšnost stránek a nejspíše tedy i na to, že mají co nabídnout.

Na stránky se lidé dostávají nejčastěji odkazem z genealogického serveru Rod & Clan (kde máme inzerovanou Edici tolerančních přihlášek), z rozcestníku českobratrských sborů Evangnet a ze serveru ABC svatých, odkud zase odkazují na „náš“ Kruh českých duchovních tradic. Významné místo v první desítce stránek z nichž návštěvníci přišli na web VERITAS zaujímají i stránky věnované turistickým známkám. Čtenáře ze stránek VERITAS zajímají (kromě titulní strany) především doporučené publikace (které si také někdy objednají), dále již zmiňovaný Kruh českých duchovních tradic, Edice tolerančních přihlášek a v neposlední řadě po uveřejnění nového čísla také Informační bulletin nebo Hlas.

V červnu 2005 statistický server Navrcholu.cz, z nějž tyto statistiky přístupů bezplatně čerpáme, nabízel v rámci reklamy na své placené služby po nějakou dobu neomezenou škálu všech hledisek sledování, tedy i to, co je jindy vyhrazeno jen placeným uživatelům. Pro několik týdnů máme tedy mnohem detailnější informace o návštěvnících našich stránek. Z informací získaných v tomto období jsme se například dozvěděli, že 83 % čtenářů má na svém počítači nastavený jako hlavní komunikační jazyk češtinu, 8 % angličtinu a 2 % slovenštinu. V dalším pořadí tato medailová místa následuje němčina a další evropské jazyky. Ve způsobu připojení na Internet stále vévodí mezi návštěvníky webových stránek vytáčené připojení přes telefon a modem (47 % uživatelů). Vzhledem k regionu České republiky, odkud se lidé na naše stránky připojují, jsou na prvním místě obyvatelé Prahy (nebo ti, jejichž poskytovatel připojení sídlí v Praze anebo je napojen přes Prahu) – je jich 37 %. Zájem z dalších míst ČR je skoro rovnoměrný, což velice dobře odpovídá decentralizované činnosti společnosti VERITAS. Asi pětina všech uživatelů pochází ze zahraničí. Lidé se na naše stránky nejčastěji dostávají, když ve svém vyhledávači napíší: 1. veritas, 2. Slavíkovci, 3. svatováclavská tradice, 4. bitva na Vítkově, 5. stavovské povstání. 28 % uživatelů našich stránek webem jen „prolétne“ – zdrží se během své návštěvy jen asi půl minuty (nejspíše pro kontrolu změn a aktualizací, nebo naopak protože nenalézají to, co hledali). Minutu nebo déle si stránky prohlídají 67 % čtenářů, 5 a více minut na stránkách stráví už jen 20 % lidí. Na více než 10 minut naše stránky zaujmou jen asi 4,5 % návštěvníků. Naprostá většina čtenářů (69 %) se přitom zajímá pouze o jednu konkrétní stránku z našeho webu. Pět různých stránek čtou při jedné návštěvě už asi jen dvě procenta uživatelů. Z toho vyplývá buď určitá povrchnost přístupu (která je v naší současnosti obvyklá a rozšířená), nebo prostě jen to, že se čtenáři nezajímají o VERITAS jako takovou, se všemi jejími sekcemi a obory činnosti, ale nejčastěji jen o nějakou specifickou izolovanou informaci, kterou jim naše stránky mohou poskytnout.

A konečně jaké změny stránky během léta zaznamenaly? Nejprve byly v červnu všechny dokumenty pro stažení (především stará čísla periodik apod.) převedena do nevhodnějšího přenosného formátu, tzv. PDF. V srpnu byla vytvořena úplně nová sekce, na niž byly soustředěny doplněné a rozšířené informace o Edici tolerančních přihlášek s možností přehledného stažení vydaných dílů i map k nim. Ve stejné době přibýly některé statě do sekce Stanoviska a názory. Jednalo se o opětovné zpřístupnění přednášky D. Molnára „Marie, matka Ježíšova“, rozhovoru o VERITAS se ses. Melmukovou pro časopis MANA pro tento den. Dále jsme přidali dvě reakce členů společnosti VERITAS na televizní pořad Největší Čech a přednášku br. jednatele „Cesta české reformace“, přednesenou na konci června v Ústí nad Labem. Do sekce Knihovna VERITAS jsme vložili dvě nové knihy, přístupné nyní všem v plném znění v digitální podobě. Jsou to sborníček k 150. výročí tolerančního patentu od F. Hrejsy a F. Bednáře, vydané v roce 1931, a Hrejsova monografie Jan Végh z roku 1930. Provizorně byla během srpna zprovozněna i sekce Bibliografie, v níž by se v budoucnu měla nacházet funkční bibliografická příručka pro studium dějin české reformace. Prozatím tam byla ke stažení umístěna příručka Synodní rady Českobratrské církve evangelické z roku 1982, která byla a stále ještě je pomůckou pro studium historie této církve a jejích sborů. Zcela samozřejmě a prioritně byly průběžně na stránkách aktualizovány pozvánky na různé akce atd. Většina změn byla provedena nejen v české, ale i v anglické jazykové mutaci.

Další inovace webu VERITAS výrazně limituje čas a nedostatek spolupracovníků – bývá totiž skoro pravidlem, že správce stránek je zároveň také autorem většiny příspěvků a navíc i jejich překladatelem do angličtiny.

Miroslav Soukup, správce stránek ■

Upozornění na nové publikace

Upozorňujeme některé nové tituly z produkce českých nakladatelství a knihkupectví:

- **Šimsová, Milena: V šat bílý odění** (Zápasy a oběti Akademické Ymky 1938–1945. Vzpomínky, svědectví a záznamy vyprávění.). EMAN, Benešov 2005.

Brněnská historička shromáždila a převyprávěla v této knize příběhy členů studentského křesťanského hnutí Akademické Ymky, kteří se ze své víry, naděje a lásky postavili nacistické okupaci a s ní spojené nelidskosti. Připomíná jména těch, které tento zápas stál život, i „zářivě bílý“ odkaz zápasu proti temnotě nelidského režimu.

Kniha Mileny Šimsové „V šat bílý odění“ vypráví o lidech z doby první Československé republiky. Z okruhu působení studentského křesťanského hnutí Akademické Ymky vstoupili v letech 1938–1945 do odboje proti nacismu a okupaci. Jednotlivé kapitoly líčí život sekretářů Akademické Ymky Jaroslava Šimsy a Jaroslava Valenty a sekretáře Ymky Rudolfa Mareše. Všichni tři za války zahynuli. Skrývání anglického majora Ronalda Littledalea stálo život Zdeňku Pakovou a Gertrudu Šaškovou a řadu jejich přátel. Důležitý je i záznam o popravě 261 lidí 24. října 1942 v Mauthausenu. Při ní zahynuli z Akademické Ymky František a Ivana Šmakalovi, z Jednoty bratrské František, Vilemína a syn František Drašnerovi, Jan Šourek, Josef Kolda a další. Kniha zachycuje utrpení, jímž prošli lidé ztýraní hladem, zimou, krutým zacházením, odloučením od rodin a přátel a zároveň svědčí o tom, že si uprostřed nelidských poměrů zachovali lidskou důstojnost a nedali si vzít vnitřní svobodu. V poslušnosti evangelia do svých posledních sil sloužili těm, kdo trpěli kolem nich. Kniha vrcholí úvahou Jana Patočky, že „nám mrtví nejen nesmějí být, nýbrž nejsou lhostejní... Jsme zde, abychom převzali to, čím oni jsou.“

Milena Šimsová v knize zpracovala záznamy rozhovorů, které vedla s pamětníky i účastníky válečných událostí v letech 1961 až 1972. Doplnila je vzpomínkami a dokreslila

citacemi. Kniha nechce být a není pouhým vylíčením událostí, kterým hrozí, že upadnou do zapomenutí. „Když je tma a panuje zloba, sobectví a bezpráví, je naděje nových dnů prozářených sluncem podmíněna lidmi, kteří nezhasnou svá světla, když se velí zatemnit... Není ztracena ani zaváta šlépěj spravedlivého. Kupředu projdeme jen s těmi, kteří jdou vpřed a nesou vysoko světlo pravdy a svobody i za cenu, že padnou. Jejich cesta nebude nikdy opuštěna.“

- **Dvořák, Josef – Dvořák, Velimír: Českobratrské Prosečsko.** EMAN, Benešov 2005.

Nová kniha, jejímž jedním autorem je člen společnosti VERITAS, přináší příběh evangelictví ze severního okraje regionu Vysočiny podrobně zmapovaný od tolerančních časů po aktuální současnost. Je to kronika, v níž se neztrácejí osudy jednotlivých aktérů. Obsahuje reprodukce dobových dokumentů a bohatý fotografický doprovod.

- **Štěříková, Edita: Země otců.** 2. vydání, Kalich, Praha 2005. ISBN 80-7017-018-2.

Kalich vydal v tomto roce již druhé vydání (poprvé vydal knihu v roce 1995 Spolek exulantů v Praze) této knihy. Její obsah čerpá z historie a vzpomínek k 50. výročí reemigrace potomků českých náboženských exulantů. Známa a mezi čtenáři zavedená autorka se podrobně zabývá exulantskými koloniemi na Střelínsku, na Táborsku, na Opolsku, v Polsku i na Volyni a Ukrajině. Kniha má bohatý dokumentární doprovod, mapy, seznamy obyvatel.

- **Štěříková, Edita: Exulantská útočiště v Lužici a Sasku.** Kalich, Praha 2004. ISBN 80-7017-008-5.

Ve své nové knize, vydané v roce 2004, podává E. Štěříková celkový přehled o náboženské emigraci z českých zemí v 17. a 18. století přes severní a severozápadní hranici do Lužice a Saska. Exulanti hledající útočiště oživilí válkou a morem vylidněná města a na venkově založili desítky nových obcí. V abecedně řazeném přehledu měst a vsí je zachycena krátká exulantská historie tak, jak ji lze doložit z dochovaných pramenů. Ve druhé části je v obsažnějších kapitolách podána stručná historie některých větších exulantských kolonií a českých sborů, jako jsou známé Drážďany, Žitava a mnohé jiné.

- **Vlk, Josef – Vlková, Anna – Vlk, Vladislav: Historie Českého Boratína.** Forte, Ústí nad Labem 2000.

Exulantskou tematikou se zabývá také autorský tým této knihy pod vedením Ing. J. Vlka. V knize uveřejněné již před pěti lety v Ústí nad Labem se věnují Českému Boratínu – české vesnici na Volyni, dnes na Ukrajině.

- **Kotas, Jiří: Klaus a jeho éra.** Adonai, Praha 2004. ISBN 80–7337–082–4.

Knih dr. Jiřího Včelaře Kotase (Kotas byl mj. poslední československý kandidát na prezidentský úřad v roce 1992) „**Klaus a jeho éra**“ (vyšlo roku 2004) v sobě zahrnuje nenápadně nenávisť nejen k husitství 15. století, ale i k Husovi samému. Jistě není bez zajímavosti uvést některé z autorových názorů: „...*Václav Klaus (mě) požádal, abych se zamyslel nad tím, co by měl pronést na veřejném vystoupení v Husinci, kam se chystal 6. července 1991. Upozornil jsem Václava Klause především na skutečnost, že člověk našeho přesvědčení a nátury, by se měl nějakému husineckému proměnování na míle vyhnout, protože vždy jde o naprosto nehistorickou a nemístnou adoraci člověka, který kdysi prolomil v evropském myšlení tu nejdůležitější stabilizační zásadu, že majetek patří tomu, kdo jej v souladu s dobovým řádem a ‚věčnou morálkou‘ řádně nabyl. Důsledky myšlení tohoto muže pak vedly k ústřední historické katastrofě českého vývoje s mnoha následky v pozdějších staletích – k husitskému výbuchu.*“ (Historický exkurz č. 1, s. 56). Ve stejném duchu, s mnohdy demagogickými tvrzeními o zkoumání historie husitství (bez uvedení řady seriózních historiků, kteří se tímto obdobím zabývali) článek pokračuje. V Betlémské kapli se shromažďovali dle jeho tvrzení především majetku chtiví reprezentanti pozemkové šlechty. Teokratická vláda mulláhů islámské revoluce v Íránu na konci 70. let 20. století je prý jen jinou dobovou variantou toho, co kdysi prováděli táborští kněží u nás, vykořisťující prý vesnické okolí Tábora s ještě větší brutalitou než předchozí místní feudálové.

Autor byl před svým odchodem do zahraničí v roce 1979 odborným pracovníkem ČSI ČSAV (moderní dějiny), přednášel mj. v Kanadě, USA i západní Evropě. Máme se tedy zase na co těšit. Demagogie a ideologicky podmíněný výklad husitství nemusejí přicházet jen z východu od „velkého bratra“ v dobách tzv. železné opony...

Autorem upozornění na tuto knihu je dr. Petr Melmuk.

Obsah tohoto čísla

<u>Informace Střediska české reformace</u>	2
<u>Konference evropských protestantských muzeí v Ženevě 27. 4. – 1. 5. 2005</u>	3
<u>Valná hromada VERITAS 28. 5. 2005</u>	
Zpráva z valné hromady konané 28. května 2005 v Praze.....	4
Křesťanská Evropa, nebo křesťané v Evropě? (E. Melmuková).....	5
<u>Vzpomínkové shromáždění na Staroměstském náměstí v Praze 21. 6. 2005</u>	7
<u>10. pracovní soustředění mladých historiků 15. – 22. 7. 2005</u>	
Zpráva o X. pracovním soustředění mladých historiků ve Velké Lhotě u Dačic	7
Dvě reakce na proběhlé soustředění z pera účastníků.....	9
<u>Zprávy a oznámení</u>	
Zprávy ze zasedání výboru VERITAS 28. května a 16.–20. července 2005	11
Dvě vzpomínkové akce Společnosti Edvarda Beneše.....	11
Internetové stránky VERITAS v létě 2005	12
Upozornění na nové publikace	13
Kalendarium VERITAS 2006.....	(vložená příloha)

Vydala:

VERITAS – historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace

kontaktní adresa:

Sídliště 1436/17

289 22 LYSÁ NAD LABEM

☎ (+420) 607 645 333

Email: veritas@evangnet.cz

Internet: <http://veritas.evangnet.cz>

Prodejní cena pro nečleny: 10 Kč

© **VERITAS 2005**

KALENDÁRIUM (vybraná historická výročí) VERITAS 2006

Leden

- 4. 1. 1846 * Jan **Karafiát**, reformovaný farář, spisovatel (1846–1929)
- 21. 1. 1536 poprava münsterských novokřtěnců

Únor

- 4. 2. 1906 * Dietrich **Bonhoeffer**, německý teolog (1906–1945)
- 15. 2. 1976 † Přemysl **Pitter**, pedagog (1895–1976)
- 18. 2. 1546 † Martin **Luther**, teolog a reformátor (1483–1546)
- 24. 2. 1926 † František **Kozák**, bohoslovec (1857–1926)
- 25. 2. 1536 † Berchtold **Haller**, reformátor, Bern (1492–1536)

Březen

- 19. 3. 1656 † Georg **Calixtus**, lutherský teolog (1586–1656)
- 21. 3. 1556 upálen Thomas **Cranmer**, anglikánský arcibiskup (1489–1556)

Duben

- 9. 4. 1836 založena severoněmecká misie

Květen

- 10. 5. 1886 * Karl **Barth**, švýcarský a německý teolog (1886–1968)
- 14. 5. 1316 * **Karel IV.** Lucemburský, král a císař (1316–1378)
- 26. 5. 1876 † František **Palacký**, historik a politik (1798–1876)
- 30. 5. 1416 upálen Mistr **Jeroným Pražský** (1378/80–1416)

Červen

- 17. 6. 1566 uveřejněno helvetské vyznání
- 21. 6. 1621 poprava 27 představitelů českého stavovského povstání na Staroměstském náměstí v Praze
- 22. 6. 1786 zbořena Betlémská kaple

Červenec

- 1. 7. 1866 * Václav **Flajšhans**, filolog a historik (1866–1950)
- 5. 7. 1436 v Jihlavě vyhlášena basilejská kompaktáta
- 6. 7. 1415 v Kostnici upálen Mistr Jan **Hus** (1371?–1415)
- 11. 7. 1856 † Josef Kajetán **Tyl**, spisovatel, dramatik (1808–1856)
- 12. 7. 1536 † Erasmus **Rotterdamský**, filosof, teolog, humanista (1469–1536)
- 29. 7. 1856 † Karel **Havlíček** Borovský, spisovatel a novinář (1821–1856)
- 30. 7. 1976 † Rudolf **Bultmann**, německý novozákoník (1884–1976)

Srpen

- 4. 8. 1306 zavražděn **Václav III.**, poslední Přemyslovec (1289–1306)
- 10. 8. 1536 * Kaspar **Olevianus**, teolog (1536–1587)
- 29. 8. 1526 † **Ludvík Jagellonský** v bitvě u Moháče (1506–1526)

Září

- 18. 9. 1961 † Dag Hjalmar **Hammarskjöld**, spisovatel (1905–1961)
- 25. 9. 1846 * Otakar **Červinka**, básník (1846–1915)

Říjen

- 9.10.1636 † **Karel starší ze Žerotína**, politik (1564–1636)
- 23.10.1456 † sv. Jan **Kapistrán**, františkánský mnich, vášnivý kazatel a misionář, protivník husitů a papežský plnomocník pro Čechy (1385–1456)
- 31.10.1517 **světový den reformace** (Martin Luther v tento den vyvěsil na dveře kostela ve Wittenbergu svých 95 tezí)

Listopad

- 21.11.1976 † Otto **Rutle**, teolog Církve československé husitské (1908–1976)

Prosinec

- 27.12.1846 * Zikmund **Winter**, spisovatel a historik (1846–1912)